

DI ANALYSE

Anders Hoff
ahof@di.dk, (+45) 3377 3899

JANUAR 2017

Statslige investeringer i forskning og udvikling

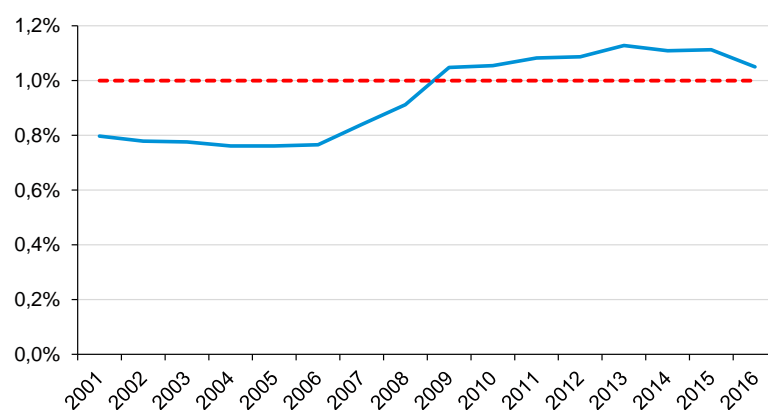
De statslige investeringer i forskning og udvikling er stagnerende eller endog faldende set som andel af BNP. Det betyder store besparelser i de statslige fonde og programmer, som bidrager til at bygge bro mellem de danske virksomheder og de offentlige forskningsinstitutioner.

1 pct. på forskning og udvikling

Stagnerende statslige investeringer

Skiftende regeringer har siden 2006 opereret med en budgetmål-sætning for de offentlige investeringer i forskning og udvikling. I VLAK-regeringens grundlag står der eksempelvis, at "Danmark skal investere mindst 1 pct. af BNP i offentlig finansieret forskning".

Udvikling i det samlede offentlige forskningsbudget, som andel af BNP

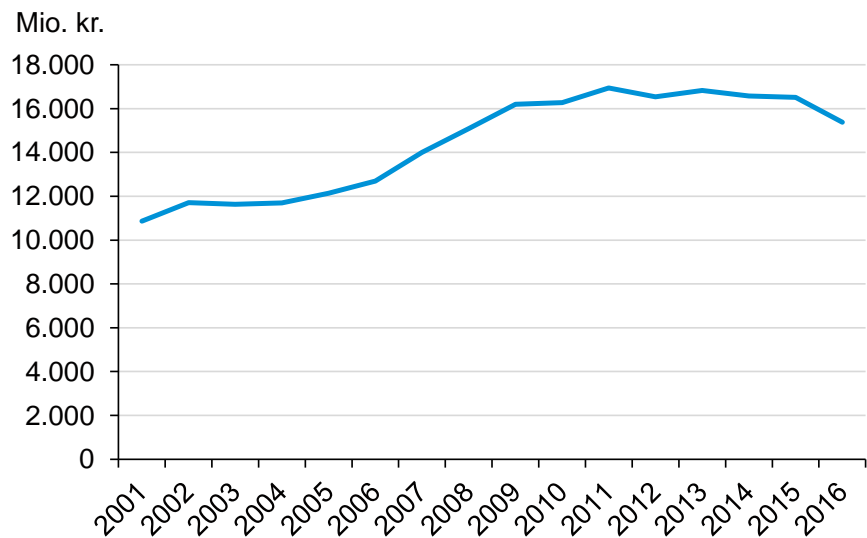
Kilde: Danmarks Statistik 2016

Målsætningen har bidraget til, at de samlede offentlige bevillinger til forskning og udvikling er forøget med 40 pct. siden 2001 - fra 12,7 mia. kr. til 21,2 mia. kr. i 2016 - og Danmark har siden 2009 haft et offentligt forskningsbudget på over 1 pct.

Stagnerende statslige bevillinger

De statslige bevillinger (finanslovsbevillingerne) til forskning og udvikling har imidlertid været stagnerende siden 2009 og samtidig faldet med 1,4 mia. kr. fra 2015 til 2016. Hvilket betyder, at de statslige investeringer er på det laveste niveau i faste priser siden 2009.

Finanslovsbevillinger (2016-priser)

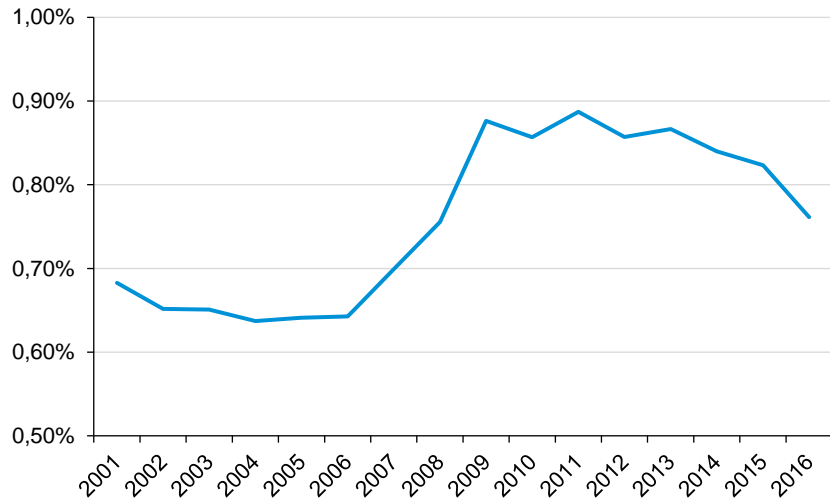
Kilde: Danmarks Statistik 2016

Budgetmålsætningen, om at det offentlige forskningsbudget skal udgøre mindst 1 pct. af BNP, er indfriet som følge af øgede kommunale og regionale investeringer i forskning og udvikling samt et større internationalt hjemtag.

Statslige bevillinger følger ikke velstandsudviklingen

Imidlertid er de statslige investeringer i forskning og udvikling ikke fulgt med velstandsudviklingen i samfundet. De statslige bevillinger udgjorde således 0,88 pct. af BNP i 2009, mens de udgjorde 0,76 pct. af BNP i 2016.

Statslige bevillinger som andel af BNP

Kilde: Danmarks Statistik 2016

Rammer de statslige fonde

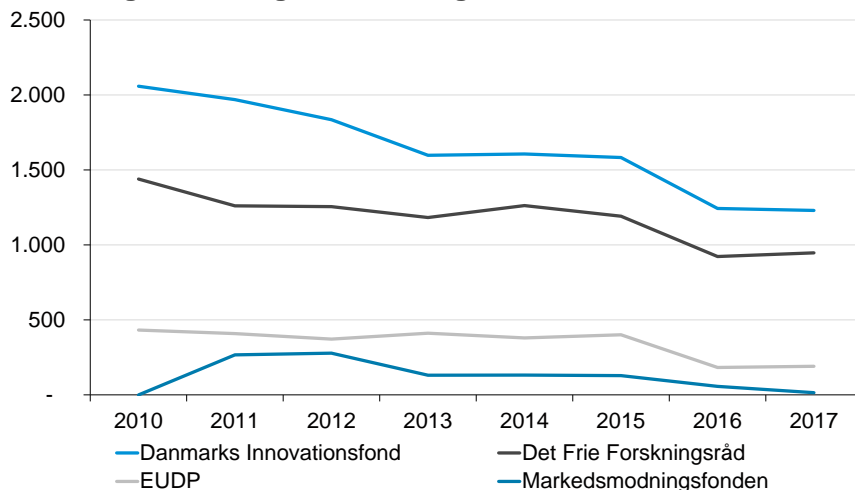
Skiftende regeringer har – med de såkaldte treårige bevillingshorisonter – fastholdt bevillingsniveauet for universiteternes basismidler til forskning. Det har betydet, at de stagnerende statslige investeringer primært har medført et pres på de statslige fonde.

Store besparelser i de offentlige fonde

Innovationsfondens bevillingsniveau er således faldet fra 2,1 mia. kr. i 2010 til 1,25 mia. i 2017, bevillingen til Det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP) er halveret fra 397 mio. kr. i 2015 til 192,6 mio. kr. i 2017, og Markedsmodningsfonden er reduceret fra 130 mio. i 2015 til blot 25 mio. i 2017. Tilsvarende har der været store besparelser i Det Frie Forskningsråd.

Det er veldokumenteret, at netop de statslige fonde bidrager med merværdi for virksomhederne, fordi de statslige fonde og programmer er baseret på national konkurrence om midlerne, som bidrager til, at kun de allerbedste projekter får støtte.

Udvikling i bevillinger til statslige fonde, mio. kr.

Kilde: Finanslovsbevillinger. Omregnet til 2016-priser.

Note: Danmarks Innovationsfond blev oprettet i 2014 ved en sammenlægning af Højteknologifonden, Det Strategisk Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation. Aktiviteter som ikke blev ført videre i Innovationsfonden er ikke regnet med her.

Det koster på bundlinjen

De statslige fonde er vigtige for de danske virksomheder, der har behov for ny viden og idéer til at udvikle fremtidens produkter og løsninger og dermed skabe vækst og beskæftigelse.

Koster vækst og beskæftigelse

Innovationsfonden og EUDP bidrager til at skabe bro mellem universiteter og virksomheder, og besparelserne risikerer derfor at ramme virksomhedernes mulighed for at skabe vækst og beskæftigelse.